

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

מגילה - ט"ז

1. "וימצא כתוב", מדוע לא נאמר "וימצא כתב"?

מלמד ששמי מוחק שהיה שונא ישראל, וגבריא המלאך חוזר וכותב. ודרשו: אם כתב שלמטה שלזכות ישראל, אינו נמחק כתב שלמעלה ק"ו שאינו בטל. ואמרו המשרתים: לא נעשה עמו דבר, לא מאהבת מרדכי אלא משנאת המן. הכין לו: הכין.

2. "מהר קח את הלבוש... ועשה כן למרדכי" מה מסופר בגמ' על מעשה זה?

אמר המן לאחורוש, איזה מרדכי? היהודי! הרי יש כמה? היושב בשער המלך! לא מספיק לו, כפר או נהר אחד? גם זה תן לו, אל תפל דבר...! הלך ומצא את מרדכי מראה לחכמים קמיצה, כשראהו מרדכי פחד ואמר לחכמים לכו שלא יהרוג גם אתכם, ונתעטף בתפילה. המתין לו המן ושאל את החכמים במה אתם עוסקים? אמרו לו קמיצה, אמר להם מלוא הקומץ שלכם דוחה 10000 ככר כסף שלי. אמר מרדכי רשע! הרי נכסיך שלי. בקש המן: לבש הבגדים. מרדכי: איני יכול עד שארחץ ואסתפר, והחביאה אסתר את הספרים והבלנים, ולקחו המן בעצמו למרחץ ונאנח על כך שחשוב כמותו נהיה בלן וספר, אמר מרדכי: רשע, לאו ספר של כפר קרצום היית? [22 שנה] ואמר שאינו יכול לעלות לבדו על הסוס מחמת חולשת הצום. התכופף המן עליו מרדכי ובעט בו. אמר המן "בנפול אויביך אל תשמח" אמר מרדכי כך בישראל, אבל אצלכם "אתה על במותימו תדרוך". כשראתה בתו חשבה שמרדכי המוביל ושפכה עליו כלי בית הכסא וכשראתה את אביה נפלה ומתה. "וישב" ששב לשקו ותעניתו. "אבל" על בתו, "וחפוי ראש" על שארע לו. "חכמיו" שכל האומר דבר חכמה אפילו באומות העולם נקרא חכם. וכך אמרו לו אם מרדכי משאר שבטים יתכן שתוכל לו. אך אם מיהודה, בנימין, אפרים ומנשה לא תוכל כמבואר בפסוקים. "כי נפול תפול" אומה זו נמשלה לעפר ולכוכבים כשירודין עד העפר, וכשעולין עד לכוכבים.

3. מה מסופר על שהתרחש בסעודת המשתה?

סריסי המלך הביאוהו ובהלה ולא הספיק להתרחץ מטינופת ששפכה בתו. ואמרה אסתר צר זה אינו חושש לנזק המלך, קינא בושתי ויעץ להרגה מקנא בי ומבקש להרגני. "ויאמר ויאמר" בתחילה דבר ע"י מתורגמן, כששמע שהיא מבית שאול דבר עמה בעצמו. איש צר ואויב החוותה כלפי אחשורוש ובא המלך והסיט ידה - המן הרע הזה. והמלך קם... והמלך שב... קימתו בחימה ואף כששב היה בחימה - שראה בגינה מלאכים שנדמו כאנשים העוקרים אילנות והסבירו שהמן ציוה עליהם. נכנס לביתו וראה את המן נופל על המטה שבכל רגע שרצה לקום דחפו המלאך חזרה, אמר אחשורוש אוי מביתי - נופל על אסתר ואוי מבחץ - הגינה. ויאמר חרבונה הוא היה בעצה עם המן וכשראה מה שקרה נטש אותו והלשין. שככה - שתי שכיכות של מלכו של עולם על שהשתחוו לצלם ושל אחשורוש. וי"א על מה שעשה המן לושתי ומה שעשתה לאסתר.

4. יוסף... לכולם נתן לאיש חליפות ולבנימין נתן.. וחמש חליפות. אפשר דבר שנצטער בו אותו צדיק יכשל בו? [שבשביל 2 סלעים צמר שהוסיף יעקב נתגלגלו אבותיו למצרים]

רמז לו שעתיד בן לצאת ממנו שיצא מלפני המלך ב-5 לבוש מלכות.

עוד למדנו: ויפול על צוארי לשון רבים, בכה יוסף על 2 מקדשים שבחלקו של בנימין ועתידין ליחרב, ובנימין בכה על משכן שילה שבחלקו של יוסף ועתידי ליחרב. והנה עיניכם... ועיני אחי בנימין - כשם שאין לי כעס על בנימין כך אין לי עליכם.. כי פי - ליבי כמו פי. שלח לאביו מטוב מצרים - יין וישן שדעת זקנים נוחה הימנו. נחם יוסף את אחיו אם 10 נרות לא כבו נר 1 כיצד יכול לכבות 10, שהרי אני רק עליתי לגדולה עי"כ. עוד דרשו: שהשתחוה יעקב לבנו תעלה בעידינה [שועל בזמנו] סגיד ליה.

5. ליהודים היתה אורה ושמחה וכו' נרמז כאן המצוות שנגזר עליהם שלא יעסקו וכעת נתבטל הגזירה, מה הם?

אורה - תורה. שמחה - יו"ט. ששון - מילה. ויקר - תפילין. כולם מתפרשים מהפסוקים.

6. אלו הלכות נאמרו לגבי קריאת וכתובת עשרת בני המן?

א. צריך לאמרם בנשימה אחת - שכולם מתו בבת אחת.

ב. ויזתא צריך למותחה כקורת עץ - שכולם נתלו בקורה אחת.

ג. כל השירות נכתבות אריח ע"ג לבנה ולבנה ע"ג אריח, חוץ מזו ומלכי כנען שהכה יהושע שנכתבות אריח ע"ג אריח וכו'. שלא תהא תקומה למפלתן.

7. התחיל בכעס "בששון הבידה הרגו היהודים" וסיים בדברי פיוס "מה שאלתך". מדוע?

שבא מלאך וסטרטו על פיו.

עוד למדנו: אמר עם הספר יאמר בפה מה שכתוב בספר שיחזק את הדברים שנאמר "כתבו כטוב בעיניכם".
דברי שלום ואמת - שצריכה שרטוט כספר תורה.

8. אלו מימרות למדנו על כך שהוצרך מרדכי להבטל מתורה, כשנהיה משנה למלך?

- א. רצוי לרב אחיו - ולא לכל אחיו, מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין.
ב. גדול ת"ת מהצלת נפשות. שבפסוקים בתחילה מרדכי נמנה לאחר 4 חכמים, ואחר שהתמנה נמנה לאחר 5. עוד למדנו גדול ת"ת יותר מבנין ביהמ"ק שכל זמן שרבו של עזרא היה קיים, לא עלה עזרא לסייע בבנין ביהמ"ק.